

3. Державна служба зайнятості [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dcz.gov.ua/statdatacatalog/document?id=350809>

УДК 336.02

ПЕТРИЧКО М.М.,
Мукачівський державний університет

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОЦІНЮВАННЯ ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТНИХ ПРОГРАМ

Зміни у структурі видатків бюджету та реалізація визначених реформ не в змозі підвищити ефективність управління видатковою частиною бюджету без комплексного застосування елементів програмно-цільового бюджетування. Аналіз організаційно-технічних засад стратегічного планування, середньострокового бюджетного планування, програмного розподілу видатків бюджету, результативного виконання бюджетних програм дозволив встановити, що в Україні застосовуються лише окремі з них, тому на практиці не досягнуто основних переваг програмно-цільового бюджетування – встановлення безпосереднього зв'язку між виділенням бюджетних коштів та результатами їх використання. Однією з головних перешкод реалізації в повному обсязі даного методу є труднощі з визначенням показників результативності виконання бюджетних програм. Тому питання щодо визначення методики оцінки виконання бюджетних програм має велике наукове та практичне значення.

Показники виконання програм є доволі складними в обчисленні, оскільки вимагають врахування різносторонніх взаємозв'язків якості та ефективності, що не завжди піддаються кількісному оцінюванню. Найчастіше дані показники називають результативними показниками, вказуючи на їх головне завдання - вимірювання результатів.

Проте зазначимо, що зазвичай саме результативні показники є слабким місцем програми при її формулюванні та подальшому моніторингу результатів виконання. Трапляються випадки, коли розробники програми формально підходять до визначення результативних показників, а іноді специфіка програми не дозволяє вдало формалізувати результати програми у вигляді певного показника. У кінцевому підсумку завдання оцінки результатів реалізації програми в контексті ефективності використання бюджетних коштів залишається не виконаним або слабо формалізованим і тому не прозорим.

Ще раз підкреслимо, що необґрунтовані показники виконання бюджетних програм значно впливають на ефективність використання видатків бюджету. Так, про неефективність витрачання бюджетних коштів свідчать також результати аудитів ефективності використання коштів Державного бюджету України на підготовку кадрів з вищою освітою та підвищення кваліфікації за галузевою ознакою, проведених Рахунковою палатою України. Зокрема зазначається, що відповідно до паспортів перевірених бюджетних програм,

метою їх виконання визначалася підготовка висококваліфікованих фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями та підвищення їх кваліфікації, тобто виконання вищими навчальними закладами своїх функціональних повноважень, а не визначення потреби галузей у кадрах відповідного рівня й кваліфікації та ступінь її задоволення внаслідок здійсненої підготовки. Так, мета деяких бюджетних програм не передбачає кінцевого результату, за яким можна проаналізувати їх ефективність щодо кадрового забезпечення галузі. Як наслідок, порушено безпосередній зв'язок між виділенням бюджетних коштів та результатами їх використання. Такий підхід не відповідає вимогам Концепції застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі та п. 1 розділу I Правил складання паспортів бюджетних програм, звіту про їх виконання, а також здійснення оцінки ефективності бюджетних програм.

Ми вважаємо, що для удосконалення процесу управління бюджетними коштами необхідно забезпечити:

- розроблення та затвердження типового переліку показників оцінки виконання бюджетних програм по всім напрямкам фінансування, що дозволить отримувати повну та своєчасну інформацію про використання державних ресурсів та позбавитися від практики оцінювання кінцевого результату тільки за показниками продукту;

- проведення семінарів, курсів навчання чи пояснювальної роботи для державних службовців при впровадженні нових вимог щодо методики розрахунку показників виконання бюджетних програм;

- розроблення системи заохочення для головних розпорядників бюджетних коштів при ефективному виконанні бюджетних програм;

- чітке визначення та посилення відповідальності кожного органу управлінської структури за нецільове, необґрунтоване та неефективне використання бюджетних коштів.

Література

1. Юрій С. І., Федосов В. М. Фінанси [текст] підруч. / за наук. ред. В.М. Федосова, С.І. Юрія. – К. : Центр учбов. літератури; Тернопіль : Економічна думка, 2012. – 611 с.

2. Бюджетний кодекс України від 8 липня 2010 р №2456-VI зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>

3. Чугунов І. Бюджетна політика як складова соціально-економічного розвитку країни / І.Чугунов, А. Мярковський // Вісник КНТЕУ. – 2010. - № 5. – С. 5-15.

4. Бюджетний щоденник на 2017 рік [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://feao.org.ua/wp-content/uploads>

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>